

T.C.
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
PROGRAM TANITIMI

SOSYOLOJİ ANABİLİM DALI

PROGRAM ADI: SOSYOLOJİ

BAĞLI OLDUĞU ANABİLİM DALI: SOSYOLOJİ ANABİLİM DALI

PROGRAM TÜRÜ/DÜZEYİ: **Tezli Yüksek Lisans**

- **GENEL BİLGİLER:**

Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü bünyesinde Sosyoloji Anabilim Dalı, Sosyoloji Anabilim Dalı Tezli Yüksek Lisans Programı, 2004 yılından itibaren öğrenci alımına başlayarak, tezli yüksek lisans programında eğitim vermektedir. Sosyoloji Anabilim Dalı Tezli Yüksek Lisans Programının normal süresi 4 yarıyıl olup, programın azami süresi 6 yarıyıldır. Programda kadrolu olarak görev yapan iki (2) Profesör Doktor, beş (5) Doçent Doktor, altı (6) Doktor Öğretim Üyesi ve üç (3) Araştırma Görevlisi olmak üzere on altı (16) öğretim elemanı bulunmaktadır.

- **PROGRAMIN MİSYONU:**

Sosyoloji alanında evrensel düzeyde kuramsal ve uygulamalı bilgiye sahip, toplumsal yapıları ve süreçleri bilimsel yöntemlerle analiz edebilen, toplumsal sorunlara eleştirel ve çözüm odaklı yaklaşımlar geliştirebilen, etik değerlere bağlı ve toplumsal katkı düzeyi yüksek bilim uzmanları yetiştirmektedir.

- **PROGRAMIN VİZYONU:**

Sosyoloji alanında bilimsel bilgi üretimini ve araştırma kalitesini sürekli artıran, disiplinler arası yaklaşımları destekleyen, ulusal ve uluslararası düzeyde tanınırlığı olan, akademik ve toplumsal alanda nitelikli bilim uzmanları yetiştiren öncü bir lisansüstü program olmaktadır.

- **KAZANILAN DERECE**

Programı başarıyla tamamlayan mezunlara **Sosyoloji alanında Tezli Yüksek Lisans Diploması** verilir.

- **KABUL VE KAYIT KOŞULLARI**

Programa öğrenci başvuru ve kabulünde, [Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin](#) “Lisansüstü programlara başvuru esasları” ve “Lisansüstü programlara öğrenci kabulü” maddeleri uyarınca yapılmaktadır. Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğine göre Sosyal Bilimler Enstitüsünün tezli yüksek lisans programlarına başvurularda; ALES puanı, lisans mezuniyet notu ve bilimsel değerlendirme sınavı sonuçlarının hangi oranlarda programa giriş için başarı sıralamasında kullanılacağı söz konusu yönetmeliğin ilgili maddelerinde belirtilmiştir. İlgili yönetmeliğe

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/01/20220109-1.htm> web adresinden ulaşılması mümkündür.

• YETERLİLİK KOŞULLARI VE KURALLARI

Bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç olmak üzere, tezli yüksek lisans programının normal tamamlama süresi her yarıyıl kayıt yaptırılıp yaptırılmadığına bakılmaksızın en az iki yarıyıl ders ve en az iki yarıyıl tez çalışması olmak üzere dört yarıyıldır. Azami süre altı yarıyıl olup, mezuniyete hak kazanabilmek için öğrencinin en az 120 AKTS'yi tamamlaması gerekir. Ancak öğrenci kayıtlı olduğu programdaki alması gereken tüm derslerden başarılı olması, tez konusu veya alanı ile ilgili, danışmanının da ortak yazar olarak yer aldığı ve Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinde belirtilen şartları taşıyan bir makale yayımlama koşulu ile üçüncü yarıyılın sonunda tez savunma sınavına girebilir. Bu durumdaki öğrenci eğer tez savunmasından başarılı olmuşsa yayımlanan söz konusu bu makale, EYK kararı ile öğrencinin dördüncü yarıyıl da alacağı uzmanlık alan dersi ve tez çalışması derslerinin yerine sayılır. Böylelikle öğrencinin mezun olabilmesi için gerekli olan 120 AKTS tamamlanmış olur.

Tez savunma sınavında başarılı olmak ve diğer koşulları da sağlamak kaydıyla, tezin dijital kopyası ve en az üç adet ciltlenmiş nüshası ile YÖK Ulusal Tez Merkezince gerekli görülen diğer belgeleri tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde enstitüye teslim eden ve tezi EYK tarafından onaylanan öğrenciye tezli yüksek lisans diploması verilir. Mezuniyet tarihi tezin sınav jüri komisyonu tarafından imzalanan nüshasının enstitüye teslim edildiği tarihtir. EYK başvuru halinde teslim süresini en fazla bir ay uzatabilir. Öğrenci bu koşulları yerine getirinceye kadar mezuniyet işlemlerine başlanmaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz.

• PROGRAMIN EĞİTİM AMAÇLARI:

PEA1: Sosyoloji alanında bilimsel bilgi üretebilen ve nitel ve nicel araştırma yöntemlerini kullanarak akademik araştırmalar yürütebilen mezunlar yetiştirmek.

PEA2: Toplumsal yapı, kültür, kurumlar ve toplumsal değişim alanlarında kuramsal ve uygulamalı uzmanlığa sahip mezunlar yetiştirmek.

PEA3: Sosyoloji alanı ile ilgili verilerin toplanması, analizi, yorumlanması ve paylaşılması süreçlerinde bilimsel, toplumsal ve etik değerleri gözeterek mezunlar yetiştirmek.

PEA4: Sosyoloji alanında akademik kariyer yapmaya ve yükseköğretim kurumlarında öğretim elemanı olmaya uygun bilgi ve donanıma sahip mezunlar yetiştirmek.

• EĞİTİM PLANI (MÜFREDAT) VE EĞİTİM PLANININ İÇERİĞİ:

Üniversitesi Eğitim-Öğretim Yönergesinde de belirtildiği üzere tüm iç ve dış paydaşların görüşleri dikkate alınarak bir eğitim planı hazırlanmakta; bu plan doğrultusunda programın ders içerikleri ve eğitim yapısı, alanla ilgili güncel gelişmeler çerçevesinde sürekli olarak güncellenmektedir. Sosyoloji Tezli Yüksek Lisans Programında, öğrencilerin akademik ve bilimsel kazanımlarının en üst düzeye çıkarılabilmesi amacıyla teorik ve uygulamalı eğitim bir arada yürütülmektedir. Bu kapsamda derslerde kuramsal anlatımların yanı sıra araştırma projeleri, sunumlar, makale değerlendirmeleri ve alan çalışmaları gibi etkinliklere yer verilmektedir. Sosyoloji Tezli Yüksek Lisans Programı müfredatında yer alan ders planı ve her bir dersin ayrıntılı içeriğine <https://sosbil.aku.edu.tr/anabilim-anasanat-dallari-mufredatlar/> adresinden ulaşılabilir. Programı tamamlama koşulları (devam, dersler, kredi-

saat miktarı, ders sınavları, ders notları, derslerden başarılı sayılma koşulları, ders tekrarı, tez veya proje tamamlama koşulları) tanımlanmış olup tüm bu süreçler Afyon Kocatepe Üniversitesi Bologna Bilgi Paketinde belirtilmiştir.

• ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Öğrencilerin derslerdeki başarıları, Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ) ve Afyon Kocatepe Üniversitesi Bologna Bilgi Paketindeki içerik ve süreçlere uygun olarak sınav, ödev, sunum ve proje ödevleri gibi araçlarla ölçülmektedir. Bu doğrultuda Başarı ölçme ve değerlendirme yöntemleri, [Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği](#) esaslarına göre değerlendirilmektedir. Öğrencilerin derslerdeki başarıları, Afyon Kocatepe Üniversitesi Bologna Bilgi Paketindeki içerik ve süreçlere uygun olarak sınav, ödev, sunum ve proje ödevleri gibi araçlarla ölçülmektedir. Öğrencilerin derslerdeki başarılarının değerlendirilmesinde hangi araçların kullanılacağı ve ağırlıklarının ne kadar olacağı, dersi verecek öğretim elemanı tarafından her yarıyıl başında sistemde tanımlanarak ve/veya dönem başında öğrenciye öğretim elemanı tarafından duyurularak ilan edilmektedir. İlgili ders için öğrencilerin sorumlu olacakları ara sınav, ödevler, projeler, sunumlar, dönem sonu sınavı gibi yöntem/araçlar ve başarı oranlarına etkileri tanımlanmaktadır. Öğrencilere verilen ödevler, projeler ve sunumlar ders başarı değerlendirmesinde ara sınav ve dönem sonu sınav notlarına yansıtılmaktadır. Yarıyıl içerisinde yapılması gereken tüm sınavların programları önce taslak olarak hazırlanmakta, öğrencilerden ve öğretim elemanlarından gelen geribildirimler doğrultusunda son halini almakta Enstitü Yönetim Kurulu onayını aldıktan sonra kesinleşmekte ve herkese duyurulmaktadır. Öğrencinin başarısı, yarıyıl başında tanımlanmış olan başarı değerlendirme araçlarında aldığı notların belirtilen oranlar dâhilinde hesaplanması ile elde edilmektedir. Yarıyıl sonunda öğrencilerin 100 üzerinden elde ettikleri notlar, genel başarı düzeyi de göz önüne alınarak, harf notuna dönüştürülmekte ve dörtlük sistemdeki karşılıkları hesaplanmaktadır. Bu doğrultuda, Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'nde tanımlanan harf aralıkları şu şekildedir.

Başarı Notu	AA	BA	BB	CB	CC	DC	FF ve DZ
Katsayısı	4,00	3,50	3,00	2,50	2,00	1,50	0,00
100'lük Sistemdeki Karşılığı	90-100	85-89	75-84	70-74	60-69	50-59	49 ve altı

Diğer harf notları şunlardır:

- YT (yeterli): Not ortalamalarına katılmayan ders, seminer, uzmanlık alan dersi, proje, tez çalışmaları ve benzeri çalışmalarda başarılı olduğunu gösterir.
- YZ (yetersiz): Not ortalamalarına katılmayan ders, seminer, uzmanlık alan dersi, proje, tez çalışmaları gibi çalışmalarda başarısız olduğunu gösterir.
- DZ (devamsız): Kredili derslerde devam koşulunu sağlamayan öğrencilere verilir ve başarı ortalamasına katılır.

• PROGRAM ÇIKTILARI:

PC1: Sosyoloji alanındaki kuramlar, olgular, kavramlar ve ilkeler hakkında uzmanlık düzeyinde bilgi sahibidir.

PC2: Sosyoloji ile ilişkili disiplinler arasındaki etkileşimi kavrayarak edindiği uzmanlık düzeyindeki bilgi ve becerileri eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirir.

PC3: Sosyolojik bilgi ve uygulamaların evrensel ve toplumsal boyutlardaki etkilerinin bilincindedir.

PÇ4: Alanındaki bilgileri farklı disiplinlerden gelen bilgilerle bütünleştirerek yeni bilgiler oluşturur; uzmanlık gerektiren sorunları bilimsel araştırma yöntemlerini ileri düzeyde kullanarak çözümleyebilir.

PÇ5: Etik bilinçle hareket ederek sosyoloji alanında bir araştırmayı planlar, uygun istatistiksel ve nitel analiz programlarını kullanarak analiz eder ve sonuçlarını bilimsel rapor haline getirir.

PÇ6: Bilgiye erişimde bireysel olarak kaynak araştırması yapar; bu amaçla ulusal ve uluslararası veri tabanları ile diğer bilgi kaynaklarını etkin biçimde kullanır.

PÇ7: Bilimsel etik kurallarına uygun olarak gerçekleştirdiği araştırmaların sonuçlarını yazılı, sözlü ve görsel olarak etkili bir biçimde sunma becerisine sahiptir.

PÇ8: Güncel toplumsal konuları ve sorunları eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirerek yaratıcı ve uygulanabilir çözüm önerileri geliştirir.

PÇ9: Sosyoloji alanı ile ilişkili sosyal politikaların, mevzuatın ve uygulamaların geliştirilmesi ve güncellenmesine akademik bakış açısıyla katkı sağlar.

PÇ10: En az bir yabancı dilde sosyoloji literatürünü takip edebilme ve bilimsel çalışmaları anlayabilme yeteneğine sahiptir.

PÇ11: Sosyoloji alanındaki gelişmelerde bilgi paylaşımına açıktır; yaşam boyu öğrenmenin gerekliliği bilinciyle bilim ve teknolojiadaki gelişmeleri izler ve kendini sürekli yeniler.

PÇ12: Sosyoloji alanında kullanılan bilgi teknolojileri ve araştırma yazılımları hakkında bilgi sahibidir ve bu teknolojileri akademik çalışmalarında kullanır.

PÇ13: Sosyoloji alanında belirli konularda araştırma, strateji ve uygulama planları geliştirir; elde edilen bulguları analiz eder ve değerlendirir.

PÇ14: Sosyoloji alanında edindiği bilgi ve problem çözme becerilerini disiplinler arası çalışmalarda uygular.

PÇ15: Bağımsız olarak ve başkalarıyla etkili biçimde çalışabilen, ekip çalışmasına yatkın, sorumluluk alabilen; akademik ve uygulamalı çalışmalarda liderlik ve iletişim becerilerine sahip bireyler olarak hareket eder.

• ÜST DERECE PROGRAMLARINA GEÇİŞ

Sosyoloji Tezli Yüksek Lisans programı mezuniyet koşullarını sağlayanlar doktora programlarına başvurabilir.

• İSTİHDAM OLANAKLARI

Sosyoloji Anabilim Dalı tezli yüksek lisans programı mezunları; kamu ve özel sektörde çeşitli alanlarda istihdam edilebilmektedir. Mezunlar, başta kamu kurumları ve yerel yönetimler olmak üzere; sosyal hizmet kuruluşları, araştırma şirketleri, sivil toplum kuruluşları, ulusal ve uluslararası projeler, insan kaynakları birimleri, danışmanlık firmaları, eğitim kurumları ve medya kuruluşlarında uzman, araştırmacı veya yönetici pozisyonlarında görev alabilmektedirler. Ayrıca mezunlar, gerekli koşulları sağlamaları halinde üniversitelerin ilgili bölümlerinde öğretim elemanı olarak görev yapabilmektedirler. Akademik kariyerine devam etmek isteyen mezunlar, belirlenen şartları yerine getirdikleri takdirde sosyoloji ve ilişkili alanlarda doktora programlarına başvurabilmektedirler.